

Ewout Frankema en Jan-Pieter Smits

KORTE REACTIE OP DE COMMENTAREN VAN MARJOLEIN 'T HART EN JAN WILLEM DRUKKER

Het heeft wel iets merkwaardigs: de gevestigde orde die de 'jongere' generatie oproept om revolutie te maken. Dit generatie-denken komt onder andere naar voren in het commentaar van Marjolein 't Hart, die zichzelf en haar generatiegenoten bestempelt als Olivier B. Bommels. Naar onze mening doet ze zichzelf en haar generatiegenoten hiermee tekort. De huidige generatie *esc* hoogleraren heeft een indrukwekkende staat van dienst en is in staat gebleken het vakgebied internationaal stevig op de kaart te zetten. Toch zijn wij het oneens met de stelling van 't Hart (tijdens haar presentatie op de conferentie in juni 2007) dat er voor de jongere generatie weinig te winnen valt, omdat de gevestigde generatie het zo goed doet. Wij denken niet dat de jonge generatie, in navolging van Tom Poes, een list moet verzinnen om zichzelf op de kaart te zetten. Wellicht denken jongere wetenschappers niet zozeer in termen van verschillende generaties van wetenschappers en vertonen ze daarom ook minder de neiging zich tegen voorgaande generaties af te zetten.

Wij roepen op, overigens net als 't Hart, om nadrukkelijker onze bijdrage aan de grote internationale debatten te leveren. Maar hier is geen list voor nodig. Wel is multidisciplinariteit van belang. De 'grote' vragen, of het hierbij nu gaat om het debat over de *Great Divergence* of de problematiek van duurzame ontwikkeling, betreffen zonder uitzondering complexe problemen waarbij de economische en sociaal-culturele en politiek-institutionele componenten niet los van elkaar kunnen worden gezien.

Deze benadering wordt door Jan Willem Drukker gekenschetst als het weggooien van de verworvenheden van de *New Economic History* en het terugkeren naar de oude economische geschiedenis van honderd jaar geleden. Dit lijkt ons overdreven. Ten eerste houdt ons betoog geen verwerping van moderne onderzoeksmethodieken in, maar een kritisch gebruik ervan. Het onderzoek dat wij voorstellen is onder andere gebaseerd op reeksen van historische nationale rekeningen, nou niet direct een product van de oude economische geschiedenis.

Ten tweede rijst bij ons de vraag hoe de oude Drukker zich verhoudt tot de jonge Drukker? Was het niet de jonge Drukker die in 2003 sprak over een revolutie (nota bene die van de 'new economic history') die zich in haar eigen staart beet? Het laatste wat wij voorstaan is het economisch onderzoek te onderwerpen aan een methodologische blauwdruk, waarbij niet de vraag,

maar de methode het uitgangspunt van de analyse vormt. Hoe sympathiek Marx en de evolutionaire economie ook op ons overkomen, voor we het weten moet er over een aantal jaar weer een conferentie worden georganiseerd omdat we knel zitten in een ander 'model'. Voor wat betreft Drukker's pleidooi om de evolutionaire economie meer centraal te stellen willen we opmerken dat onze analyse van institutionele ontwikkeling draait om evolutionaire principes als padafhankelijkheid. Een volledige analyse van sociaal-economische ontwikkelingen op evolutionaire leest geschoeid is ondoenlijk daar de evolutionaire theorie zich niet of nauwelijks empirisch laat toetsen.

Overigens moet ons pleidooi niet worden gezien als een oproep om afscheid te nemen van kwantitatief onderzoek. Integendeel, juist door institutionele ontwikkeling en haar determinanten in cijfermatige termen uit te drukken kunnen deze op een veel overtuigender manier in economisch-historische analyses worden betrokken dan nu wordt gedaan door historici. Maar al te vaak 'flirten' deze met het werk van North, zonder dat zij het begrip institutionele ontwikkeling duidelijk operationaliseren, laat staan dat ze op een systematische manier de determinanten van de institutionele ontwikkelingsprocessen in kaart brengen.